

**ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ РИЗИКІВ ТРАВМАТИЗМУ
ПРАЦІВНИКАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

*Артем'єв С.Р., к.т.н., доцент, НУЦЗУ
Прохоренков В.В., здобувач вищої освіти, магістратура, НУЦЗУ*

Вступ. Керівники і підприємці транспортної галузі нині зіштовхуються із серйозною проблемою моніторингу повсякденної діяльності на усіх етапах виконання завдань працюючими. Існуюча система управління охороною праці у галузі залізниці, у цілому, є ефективним інструментом для вдосконалення управлінського контролю, зниження травматизму і сприянню впровадженню позитивних очікувань щодо управління небезпеками на робочому місці і пов'язаними з ними ризиками травматизму працюючих.

Постановка проблеми. Однак слід зазначити, що ризикоорієнтовані підходи у транспортній галузі залізничного спрямування не впроваджені у повній мірі, достатньо частим є явище, що практика проведення навчання з охорони праці та інструктажів у підрозділах не ефективна, оскільки керівники підрозділів не володіють необхідними знаннями та навиками у цій сфері, не прогнозують ризики, не прораховують передумови. Тому у матеріалі тез систематизовано певні відомості стосовно напрямків вивчення та об'єктів прогнозування передумов виникнення травматизму працівниками залізничного транспорту.

Викладення матеріалу. До таких передумов можливо віднести наступні [1]:

- незадовільна підготовка працівників з питань охорони праці, тобто виявлено недоліки під час навчання безпечним способом виконання робіт, є формалізм під час проведення інструктажів з охорони праці;
- порушення технологічного процесу, правил експлуатації технологічного і електромеханічного обладнання;
- професійний добір працівників, тобто відсутність спеціалізації та використання працівників не за їх фахом;
- порушення трудової і виробничої дисципліни, має місце низька культура виробництва працівників;
- робота працівників без засобів індивідуального захисту, їх невідповідність Технічним регламентам;
- конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва;
- неналежна організація виробничого процесу, відсутність механізації й автоматизації робіт;
- незадовільний психологічний клімат колективів;
- відсутність належного відомчого контролю з боку посадових осіб за станом безпеки на робочих місцях та виконанням встановлених вимог безпеки і гігієни праці;
- невиконання вимог інструкцій з охорони праці працівниками та своїх посадових обов'язків.

Ризики травматизму під час проведення обслуговування транспорту:

- недотримання вимог безпеки технологічних процесів;
- недотримання безпечних зон на майданчиках обслуговування;
- недостатня надійність засобів виробництва;
- низька трудова і виконавча дисципліна працівників;

- невиконання правил та порушення інструкцій з охорони праці;
 - відсутність відомчого контролю за виконанням робіт;
 - вплив шкідливих і небезпечних виробничих чинників, метеорологічних умов;
 - відсутність планомірної організації виробничої діяльності;
 - невідповідність обладнання, устаткування вимогам безпеки, зношеність основних фондів;
 - порушення правил експлуатації технологічного й електромеханічного обладнання;
 - робота на несправному обладнанні, за відсутності захисних та блокувальних пристроїв;
 - травмування рухомими частинами та заготовками.
- Ризики травматизму під час проведення робіт на складах та платформах:
- недостатня обізнаність працівників з виробничим процесом, вимогами безпеки;
 - відсутність механізації та автоматизації робіт;
 - незадовільний технічний стан засобів виробництва, не проведення технічних оглядів;
 - неналежна обізнаність, забезпеченість і надійність роботи на висоті;
 - низька трудова дисципліна (робота у нетверезому стані, виконання сторонніх робіт та ін.);
 - робота без спецодягу, спецвзуття та засобів індивідуального захисту;
 - недотримання технологічного процесу.
- Ризики травматизму під час проведення робіт на транспорті під час руху:
- недотримання вимог правил дорожнього руху;
 - не проведення обстеження транспортних засобів, устаткування;
 - технічні несправності пристроїв та потягів;
 - невиконання правил та порушення інструкцій з охорони праці;
 - неякісний професійний добір працівників, використання робітників не за спеціальністю;
 - відсутність належного контролю і нагляду з боку адміністрації за дотриманням правил охорони праці та безпеки руху;
 - відсутність передрейсового медичного огляду, медичні протипоказання працівників.

Висновки. Необхідно зазначити, що в профілактичній роботі та попереджувальній роботі стосовно питань виробничого травматизму необхідно зосередити зусилля на підвищенні рівня навчання з питань охорони праці посадових осіб і працівників, усунення причин травмування, виконання заходів, спрямованих на створення безпечних умов праці, підвищення рівня трудової та виробничої дисципліни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шлях до нульового травматизму. URL: <http://surl.li/ehpkz> (дата звернення 8.02.2023 р.).
2. Євроінтеграція з охорони праці. URL: <http://surl.li/ehpit> (дата звернення 14.01.2023 р.).